

Date: 23rd December-2024

O‘ZBEK TILIDA ISH YURITISHNING YANGI TEXNOLOGIK IMKONIYATLARI

Bobojonova Dilnoza Oxunjonovna

Osiyo xalqaro universiteti assistenti

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbek tilida ish yuritishda yangi texnologik imkoniyatlarning roli va ahamiyati tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalar va avtomatlashtirilgan tizimlarning davlat boshqaruvi hamda korporativ ish yuritishda qo‘llanilishi yoritilib, ularning O‘zbek tilini rivojlantirish va ommalashtirishga qo‘shayotgan hissasi muhokama qilinadi. Shuningdek, maqolada zamonaviy texnologiyalar asosida ish yuritish samaradorligini oshirish bo‘yicha takliflar berilgan.

Kalit so‘zlar: O‘zbek tili, ish yuritish, texnologik imkoniyatlar, raqamli tizimlar, avtomatlashtirish, til siyosati, O‘zbekiston.

Kirish

Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi nafaqat shaxsiy va ijtimoiy hayotimizni, balki davlat va korporativ boshqaruv tizimlarini ham tubdan o‘zgartirib yubordi. Bugungi kunda davlat boshqaruvi va ish yuritishda raqamli texnologiyalardan keng foydalanish samaradorlikni oshirishning asosiy omillaridan biriga aylangan. Bunda O‘zbek tilida ish yuritishni yangi texnologiyalar asosida tashkil etish nafaqat milliy madaniyatni rivojlantirish, balki boshqaruv jarayonlarining tezkorligi va aniqligini ta‘minlash uchun ham muhimdir.

O‘zbekiston Respublikasida davlat tilida ish yuritishni takomillashtirish bo‘yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Biroq, zamonaviy texnologik yechimlardan foydalanish bu jarayonni yanada samarali qilish imkonini beradi. Ushbu maqolada O‘zbek tilida ish yuritishda yangi texnologik imkoniyatlar va ularning amaliy qo‘llanilishi yoritiladi.

Asosiy qism

Yangi texnologik imkoniyatlar va ularning ahamiyati

Raqamli texnologiyalar ish yuritishda quyidagi asosiy imkoniyatlarni yaratadi:

1. **Avtomatlashtirilgan hujjat aylanishi:** Elektron hujjat aylanish tizimlari orqali hujjatlarni rasmiylashtirish, tasdiqlash va saqlash jarayonlari sezilarli darajada tezlashadi. Bu nafaqat vaqtni tejaydi, balki ish yuritishdagi aniqlikni oshiradi.

2. **Tilni qayta ishlash tizimlari:** O‘zbek tilini tanib olish va qayta ishlashga mo‘ljallangan sun‘iy intellekt asosidagi dasturlar hujjatlarni tarjima qilish, tahrirlash va standartlashtirishni avtomatlashtiradi.

3. **Ma‘lumot bazalari:** Maxsus ma‘lumot bazalari yordamida hujjatlarni bir joyda saqlash va ulardan qulay foydalanish imkoniyati yaratiladi. Bu nafaqat ish jarayonini soddalashtiradi, balki ma‘lumotlarning xavfsizligini ta‘minlaydi.

Date: 23rd December-2024

4. **Onlayn platformalar:** Davlat idoralari va xususiy tashkilotlar uchun mo'ljallangan onlayn platformalar hujjatlarni masofadan boshqarish va nazorat qilish imkoniyatini beradi.

O'zbek tilida ish yuritishda texnologiyalarni joriy qilish

O'zbekiston Respublikasida davlat tilida ish yuritishni raqamlashtirish jarayoni quyidagi yo'nalishlarda rivojlanmoqda:

1. **Elektron hukumat tizimlari:** Davlat xizmatlarini ko'rsatishda O'zbek tilini qo'llab-quvvatlaydigan elektron platformalar joriy qilinmoqda. Masalan, "Elektron hukumat" tizimi orqali fuqarolar davlat xizmatlaridan O'zbek tilida foydalanish imkoniyatiga ega.

2. **Tilni avtomatik tahlil qilish dasturlari:** Sun'iy intellekt asosida ishlaydigan dasturlar matnlarni avtomatik tarjima qilish, grammatik tahlil qilish va hujjatlarni tahrirlashni osonlashtiradi.

3. **Mobil ilovalar:** O'zbek tilida ish yuritish va hujjatlarni tayyorlashda yordam beruvchi mobil ilovalar ishlab chiqilmoqda. Bu kichik tashkilotlar va xususiy shaxslar uchun katta qulaylik yaratadi.

4. **Onlayn o'quv platformalari:** Davlat tilida ish yuritish qoidalari va texnologiyalari bo'yicha malaka oshirish uchun masofaviy ta'lim platformalari tashkil etilgan.

Texnologiyalarning afzalliklari

Yangi texnologiyalardan foydalanish quyidagi afzalliklarni ta'minlaydi:

- **Samaradorlikni oshiradi:** Hujjatlarni rasmiylashtirish va tasdiqlash jarayoni tezlashadi.
- **Aniqlikni ta'minlaydi:** Til xatolarini avtomatik tuzatish imkoniyati tufayli hujjatlarning sifati oshadi.
- **Qulaylik yaratadi:** Masofaviy ishlash imkoniyati tufayli hujjatlarni boshqarish soddalashtiriladi.
- **Moliyaviy tejamkorlikni oshiradi:** Qog'oz hujjat aylanishidan voz kechish orqali xarajatlarni qisqartirish mumkin.

Amalga oshirilayotgan ishlar

Hozirgi vaqtda O'zbekiston Respublikasida davlat tilini raqamli texnologiyalar yordamida rivojlantirish bo'yicha qator ishlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, davlat organlarining elektron platformalarida O'zbek tilini to'liq qo'llashga qaratilgan dasturlar ishlab chiqilgan. Shuningdek, davlat xizmatchilari uchun til texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha o'quv-seminarlari tashkil etilmoqda.

Xulosa

O'zbek tilida ish yuritishni yangi texnologiyalar yordamida tashkil etish davlat boshqaruvi va korporativ sohalarida samaradorlikni oshirishning muhim yo'nalishi hisoblanadi. Elektron hujjat aylanishi, avtomatlashtirilgan til tahlili va onlayn platformalar ish yuritishni soddalashtirish va tezlashtirishga xizmat qiladi. Shuningdek, texnologiyalarning rivojlanishi O'zbek tilining milliy va xalqaro miqyosda mavqeini

Date: 23rd December-2024

mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Bu borada amalga oshirilayotgan ishlarni davom ettirish va yangi texnologiyalarni joriy qilish kelgusida yanada yuksak natijalarga erishishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR:

1. Bobojonova, D. (2023). ANALYSIS OF IDIOMS THAT PRESERVE BOTH FORM AND CONTENT IN MAHMUD KASHGARI'S" DEVONU LUGOTIT TURK". *Modern Science and Research*, 2(9), 64-67.
2. Bobojonova, D. (2023). THE IMPORTANCE OF UZBEK FOLK PROVERBS. *Modern Science and Research*, 2(10), 670-675.
3. Bobojonova, D. (2023). MAHMOUD QOSHGARI'S" DEVONU LEXICOTIT TURK" AND ITS PLACE IN LINGUISTICS. *Modern Science and Research*, 2(10), 538-540.
4. Oxunjonovna, B. D. (2022). O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA LISSONIY INTERFERENSIYANING KO'RINISHLARI. *PEDAGOGS jurnali*, 14(1), 22-25.
5. Okhunjonovna, B. D. (2023). A Proverb is a Product of Folk Wisdom. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769)*, 1(9), 333-338.
6. Bobojonova, D. (2024). TYPES OF OCCUPATIONS RELATED TO THE LIFE OF THE UZBEK PEOPLE (within the profession of blacksmithing). *Modern Science and Research*, 3(2), 739-746.
7. Bobojonova, D. (2023). MAHMUD KASHGARI'S WORK" DEVONU LUG'OTIT TURK" IS AN IMPORTANT SCIENTIFIC HERITAGE. *Modern Science and Research*, 2(12), 742-748.
8. Okhunjonovna, B. D. (2023). Mahmud Kashgari's Work" Devonu Lug'otit Turk" is an Important Scientific Heritage. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769)*, 1(10), 538-543.
9. Okhunjonovna, B. D. (2024). Comparative Analysis of Proverbs in" Devonu LugOtit Turk" and Currently Available. *Journal of Higher Education and Academic Advancement*, 1(2), 194-198.
10. Bobojonova, D. (2024). MANIFESTATION OF LEXEMES RELATED TO THE PROFESSION OF BLACKSMITHING IN FOLK PROVERBS. *Modern Science and Research*, 3(1), 687-693.
11. Bobojonova, D. (2023). THE ROLE OF MAHMUD KASHGARI'S WORK" DEVONU LUG'OTIT TURK" IN THE DEVELOPMENT OF THE UZBEK LANGUAGE. *Modern Science and Research*, 2(4), 568-5672.
12. Okhunjonovna, B. D. (2024). Analysis of Folk Proverbs Based on Medicine. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(3), 125-131.
13. Oxunjonovna, B. D., & Sadriddinovna, F. N. (2024, December). ZAMONAVIY TILSHUNOSLIKDA MAQOLLARNING KONSEPTUAL TAHLIL MUAMMOLARI. In *Uz Conferences* (Vol. 2, No. 4, pp. 41-44).

Date: 23rd December-2024

14. Бободжонова, Д. (2024). IT IS RELATED TO THE LIFE OF THE UZBEK PEOPLE ANALYSIS OF PROVERBS OF THE MUSICAL PROFESSION. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 402-413.
15. Oxunjonovna, B. D. (2024). “SIPOHI”, “JANGCHI” LEKSEMALARI HAMDA “SAVDOGAR”, “SAYYOH” LEKSEMALARI ASOSIDA SHAKLLANGAN XALQ MAQOLLARI. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 4(4), 331-338.
16. Oxunjonovna, B. D. (2024). OZBEK XALQI TURMUSHI BILAN BOGLIQ KASB-KOR TURLARI (Temirchilik kasb-hunari doirasida).
17. Oxunjonovna, B. D. (2024). TEMIRCHILIK KASB-HUNARIGA OID LEKSEMALARINING XALQ MAQOLLARIDA NAMOYON BO'LISHI.
18. Oxunjonovna, B. D. (2023). MAHMUD QOSHG'ARIYNING «DEVONU LUG'OTIT TURK» ASARI-ILMIY AHAMIYATLI ME'ROS.
19. Oxunjonovna, B. D. (2023). O'ZBEK XALQ MAQOLLARINING AHAMIYATI.
20. Oxunjonovna, B. D. (2023). MAHMUD QOSHG'ARIYNING “DEVONU LUGOTIT TURK” DAGI SHAKLINI HAM, MAZMUNINI HAM SAQLAGAN IDIOMALAR TAHLILI.
21. Ikromova, S. A. (2023). SHAXS OG ‘ISHGAN XULQINING KO ‘RINISHLARI VA DESTRUKTIV AXBOROTLARNING KO ‘RINISHLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(11), 528-532.
22. Икромова, С. А. (2023). ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИММУНИТЕТА К ДЕСТРУКТИВНЫМ ИДЕЯМ У ПОДРОСТКОВ. *European research*, (3 (81)), 47-49.
23. Akbarovna, I. S. (2023). NEUROPHYSIOLOGY BASIS OF HORMONES. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 68-77.
24. Akbarovna, I. S. (2024). THE IMPORTANCE OF PEDAGOGICAL MANAGEMENT IN EDUCATION. *PSIXOLOGIYA VA SOTSILOGIYA ILMIY JURNALI*, 2(4), 40-46.
25. Akbarovna, I. S. (2024). STAGES OF PSYCHOLOGICAL CONSULTATION. *PEDAGOG*, 7(4), 328-334.
26. Akbarovna, I. S. (2023). RESEARCH METHODS OF YOUTH PSYCHOLOGY. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(12).
27. Akbarovna, I. S. (2023). SOCIO-PSYCHOLOGICAL FACTORS OF BEHAVIOR FORMATION IN ADOLESCENTS. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 184-191.
28. Akbarovna, I. S. (2023). NEGATIVE AND POSITIVE CHANGES IN ADOLESCENT BEHAVIOR. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 192-197.
29. Akbarovna, I. S. (2023). Destruktiv axborotlarga nisbatan mafkuraviy immunitet shakllantirish ijtimoiy muammo sifatida. *Barqaror Taraqqiyot va Rivojlanish Tamoyillari*, 1(6), 26-29.
30. Akbarovna, I. S. (2023). YOSHLARDA DESTRUKTIV G'OYALARGA QARSHI IMMUNITET HOSIL QILISH OMILLARI.

Date: 23rd December-2024

31. Akbarovna, I. S. (2023). TALABA YOSHLARDA MAFKURA TUSHUNCHASI VA MAFKURAVIY IMMUNITETNI SHAKLLANTIRISH.
32. Ikromova, S. A. (2023). Cognitive processes and their description in psychology. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 1(5), 115-133.
33. Akbarovna, I. S. (2024, April). BOSHLANG'ICH SINFLARDA SINFDAN TASHQARI MASHG 'ULOTLAR. In International conference on multidisciplinary science (Vol. 2, No. 4, pp. 27-32).
34. Akbarovna, I. S. (2024, April). BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TA'LIM MASALASI. In International conference on multidisciplinary science (Vol. 2, No. 4, pp. 21-26).
35. Ikromova, S. A. (2023). FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF IMMUNITY TO DESTRUCTIVE IDEAS IN ADOLESCENTS. Innovation in Science, Education and Technology.
36. Ikromova, S. (2023). Formation of ideological immunity to destructive information in teenagers. Modern science and research, 2(5), 1009-1014.
37. Ikromova, S. (2023). CONCEPT OF IDEOLOGY AND FORMATION OF IDEOLOGICAL IMMUNITY IN YOUTH STUDENTS. Modern Science and Research, 2(6), 1223-1226.
38. Ikromova, S. (2024). PEDAGOGIK TEXNOLOGIYA SHAKLLARI VA MAZMUNI. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 918-924.
39. Akbarovna, I. S. (2023). Formation of Ideological Immunity to Destructive Information in Adolescents. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 119-122.
40. Akbarovna, I. S. (2024). THE IMPORTANCE OF COMPARATIVE PEDAGOGY IN PRESCHOOL EDUCATION. MASTERS, 2(8), 22-27.
41. Akbarovna, I. S. (2024). O'QITUVCHINING KASBIY MALAKALARI. MASTERS, 2(8), 15-21.
42. Akbarovna, I. S. (2024). ЗНАЧЕНИЕ СРАВНИТЕЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(7), 14-20.
43. Akbarovna, I. S. (2024). ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ НАВЫКИ УЧИТЕЛЯ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(7), 7-13.
44. Akbarovna, I. S. (2024). PROFESSIONAL SKILLS OF THE TEACHER. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 1-7.
45. Akbarovna, I. S. (2024). МАКТАБГАЧА ТА'LIMDA Qiyosiy PEDAGOGIKANING AHAMIYATI. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 8-13.
46. Akbarovna, I. S. (2024). SPORT O 'YINLARI REJASI ORQALI SOG 'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLAR. MASTERS, 2(5), 91-97.
47. Akbarovna, I. S. (2024). A HEALTHY FAMILY ENVIRONMENT AS A SOCIAL FACTOR IN PREPARING YOUNG PEOPLE FOR FAMILY LIFE. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 529-535.
48. Akbarovna, I. S. (2024). ЗДОРОВАЯ СЕМЕЙНАЯ СРЕДА КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФАКТОР ПОДГОТОВКИ МОЛОДЕЖИ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ. MASTERS, 2(5), 98-104.

Date: 23rd December-2024

49. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
50. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
51. Akbarovna, I. S. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕРЕЗ ПЛАН СПОРТИВНЫХ ИГР. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 521-528.
52. Akbarovna, I. S. (2024). SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK USULLARI. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 536-543.
53. Akbarovna, I. S. (2024). PROCEDURE FOR CREATING PSYCHOLOGICAL TEST PROGRAMS. PEDAGOG, 7(6), 153-159.
54. Икромова, С. (2024). ФОРМЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 925-932.
55. Икромова, С. А. (2024). ОСВОЕНИЕ ОСНОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 894-899.
56. Икромова, С. А. (2024). ВАЖНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 906-911.
57. Икромова, С. А. (2023). O'SMIRLARDA DESTRUKTIV AXBOROTLARGA NISBATAN MAFKURAVIY IMMUNITET HOSIL VO'LISHINING O'ZIGA XOS PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI: Ikromova Sitara Akbarovna Osiyo xalqaro universiteti assistenti. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (10), 333-336.
58. Ikromova, S., & Ziyodullayeva, M. (2024). DEVIANT XULQ-ATVOR. Modern Science and Research, 3(11), 576-579.
59. Икромова, С., & Джумаева, Ф. (2024). ОРИЕНТИРЫ ОБРАЗОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ И В ДРУГИХ СТРАНАХ. Modern Science and Research, 3(11), 540-546.
60. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(4), 47-53.
61. qizi Fattullayeva, M. M. (2024). O 'QUVCHILARNI BADIY USLUBDAGI MATNLARNI YARATISHGA O 'RGATISH. PEDAGOG, 7(5), 653-663.
62. Fattullayeva, M. M. (2024). O 'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA ERTAKLAR O 'QITISHNING NAZARIY VA METODIK ASOSLARI. PEDAGOG, 7(4), 243-248.
63. Fatullayeva, M., & Raxmatova, G. (2024). TANLOVLARNING MAZMUNI VA ULARNI TASHKIL QILISH USULLARI. Modern Science and Research, 3(11), 551-556.

